

NARODNI LIST

Glasiło narodne stranke za Štajersko.

izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatelj (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštne prosté. — Uredništvo: Graška cesta šte. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 16 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Vstajenje našega tiskovnega proizvodjanja.

Ob letošnji Veliki noči se pripravlja na Sp. Štajerskem podjetje, ki bo morebiti značilo duševno vstajenje štajerskih Slovencev in velik napredek na polju naše književnosti in našega narodnega časopisja. Razvija in ustvarja se zadržno podjetje Narodna založba v Celju, ki ima biti trdna podlaga za naše prerojenje v naših skrajno zaostalih in neurejenih tiskovnih razmerah. Ustanovitev narodne založbe je velik dogodek za štajerske Slovence in mi izražamo upanje, da bo letošnje velikonočno vstajenje tudi pravo vstajenje narodnega, zlasti pa naprednonarodnega tiska. Temu dogodku naj bi vse naše narodno občinstvo posvetilo vso pozornost in sicer iz mnogoštevilnih razlogov.

Danes stojimo štajerski Slovenci pred dejstvom, da ni na Štajerskem niti ene slovenske knjigarne. Skoro kakor v šolstvu! Kakor imajo maloštevilni spodnještajerski Nemci štiri popolne srednje šole, Slovenci pa nobene, tako imajo spodnještajerski Nemci tudi celo več knjigarn, Slovenci pa nobene. To je sramotno za nas Slovence v obeh ozirih. Vzrok, da se je narodna založba osnovala, je v prvi vrsti, da hočemo priboriti za štajerske Slovence knjigotrstvo, ki bo odgovarjalo potrebam ljudstva. Tuji vlečejo v tem oziru dobiček, nemška založniška trdka v Ljubljani napravi na leto nad 30.000 K čistega dobička z razpečevanjem knjig med Slovenci. Na Štajerskem zalagajo naše slovensko občinstvo Nemci s knjigami, celo tuji agenti delajo pri nas masten dobiček večkrat z malovrednimi knjigami. Slovenec se pa da izkoriščati. To mora biti drugače. Naše knjižne razmere se morajo spremeniti, da bode ljudstvo za cen denar dobivalo zdravo duševno hrano, tudi v knjigarstvu se moramo osamosvojiti. To bode se gotovo doseglo, če se utrdi narodna založba.

Jednako velja o našem časopisju. — Kakor vsakdanji kruh in kakor sol, která predmeta vsakdo neobhodno potrebuje, ne smeta biti predmet umazane špekulacije, tako tudi narod ne sme pripustiti, da bi izdajanje duševne hrane, knjig in zlasti časopisja, služilo špekulaciji posameznih oseb. Ljudstvo samo mora dobiti moč in upliv v časopisju. Vsi misleči sloji morajo v ta namen združiti svoje moči. K narodni založbi je vsakomur pristop prost. Nad tisoč pozivov smo razposlali te dni širom slovenske zemlje, s katerimi vabimo naše rojake, društva in zavode, da vstopijo v našo zadrugo. In kakor vidimo, naš klic ni bil brez uspeha. Iz vseh stranij dobivamo že zdaj pristopne izjave in menimo, da se ne motimo, če računamo, da bode letošnji praznik vstajenja našel na Sp. Štajerskem gotovo dejstvo vsestransko utrjenega novega književnega podjetja — naše narodne založbe.

Ta združitev vseh narodno čutečih Slovencev je pa ravno z ozirom na naše časopisje, ktero bode narodna založba gojila, nujna potreba in ob enem velikega pomena. Dobrega časopisja ne more vzdrževati trajno peščica posameznikov. Tu treba združenih močij. Noben list na Sp. Štajerskem in sploh tudi na vsem Slovenskem se ne more vzdrževati le z naročnino. Od Nemcev izdajani ptujski „Štajerc“ je požrl, kar nam je dobro znano, zadnja leta blizu 100.000 K denarja, ne naročnine, ampak večidel denarne podpore od nemških denarnih zavodov, „Südmarke“ in bogatih

Nemcev. Tudi „Slovenski Gospodar“ ni vzdrževan niti do polovice z naročnino, ampak iz drugih virov, o katerih ne govorimo danes podrobneje. Da se stroški glasila narodne stranke in jednako gotovo tudi „Domovine“ ne pokrivajo niti do polovice z naročnino, bode vsakomur jasno tem bolj, če se upošteva, da nam je nasilna duhovniška gonja zoper „Narodni list“ napravila mnogo tisočev škode. In vendar vsi uvidimo, da moramo ne le na sedanjem stališču vstrajati, ampak da se mora naše časopisje celo izpopolniti. Že danes se resno bavimo z razširjenjem „Narodnega lista“ v dnevnik, kar bode se dalo morebiti prej izvesti nego marsikdo misli, ako bode narodna založba našla v rodoljubnem občinstvu ono oporo, katere pričakuje.

Letos slavimo tudi jubilej in kakor čitamo, se posamezniki, občine, društva in zavodi oglašajo z velikodušnimi ustanovami za dobrodelne namene. Ali si pa morete misliti bolj dobrodelno svrhu, nego prispevati k duševni osamosvoji ljudstva na polju knjige in tiska? Edina ena občina na Štajerskem, trboveljska, je posvetila znaten znesek 3000 K kot jubilejski dar za javno knjižnico. Kje so pa naše bogate posojilnice, društva in premožni rojaki? Z vso gotovostjo pričakujemo, da bodo vsaj naši napredni rodoljubi in zavodi, kjer imajo ti upliv, pristopili k narodni založbi ne morebiti s par kronicami, ampak — z jubilejskimi prispevki, bodisi kot darili, bodisi kot zadržnimi deleži. Marsikdo nima prilike sam pisati in javno delovati, sreča ga je pa obdarila z lepimi dohodki. Ali ni najlepše dejanje posvetiti del teh sredstev narodni omiki, narodni književnosti?

Sklepamo današnji poziv ob priliki praznika vstajenja in ob priliki jubilejskega leta. Združimo se v močno obrambo slovenske knjige in slovenskega častništva. Delujmo vzgojevalno na široke množice našega naroda. Oklenimo se v ta namen narodne založbe v Celju. Narodna založba pa bode krepka zaščitnica narodnega tiska, njena ustanovitev naj znači vstajenje štajerskih Slovencev na polju duševne produkcije.

V varstvo kmetij.

Znano je, da si nakupujejo kapitalisti, posebno veleindustriji večja posestva, katera skušajo z nakupom v obližu ležečih kmetij razširiti, v edinem namenu, da si na tak način pridobijo in v smislu obstoječih deželnih zakonov osigurajo lastne love.

Škodljivost takega početja za kmetijstvo je očitna. Kajti dosedajni lastniki kmetij so sicer dobili za prodane kmetije denar. Pa denar ima polzki rep in največkrat se zgodi, da kmet denar zapravi ali pa sploh porabi, potem pa mora iti s svojo družino s trebuhom za kruhom. Prejšnji kmet postane odvisen delavec brez stalnega doma. Lepe njive in travnike pa spremeni novi posestnik v hoste in jih odtuji dosedajnemu namenu. — Kjer je dosedaj živelo par srečnih družin, šopiri se en edini denarni mogočnej, in kjer je dozdej raslo žito, pšenica in krumpir, tam pohaja novi gospodar s puško na rami za zajci, fazani in srnami, katere goji na svojih loviščih v svojo zabavo, pa v škodo sosednim kmetom.

Dokler prosta prodaja kmetij po zakonu ni zabranjena, tako dolgo se ravno opisani slučaj ne morejo preprečiti.

Da se pa te slučaje kolikor mogoče omeji že sedaj, ko še nimamo zakona, ki bi take proste prodaje lepih kmetij zabranjeval, izdalo je c. kr. poljedelsko ministerstvo na podrejene politične urade naredbo, v kateri jim zaukazuje, da v onih slučajih, kjer je že naprej sum utrjen, da se go-dijo nakupi kmetij samo iz tega razloga, da si nabavi kak denarni mogočnej primerno posestvo za lastni lov, potom komisijonelnih poizvedb do-ženejo, ali se z izvrševanjem lastnega lova ne bi delala deželni kulturi ondotnega okraja prevelika škoda. K tem komisijonalnim poizvedbam se naj pokliče prošilca za lastni lov, sosed in zastop-nike dotičnih prizadetih občin ter poljedelske iz-vedence iz vrste malih posestnikov. Če poda ko-misijonelna poizvedba, da z izvrševanjem lastnega lova koristi deželne kulture niso preveč oškodo-vane, še-le potem se sme lastni lov dovoliti.

Vsebina ministrske naredbe, kakor smo ju tukaj podali, ima zabranjujoči značaj. — Z ote-žkočenjem pridobitve lastnega lova in lastno-lov-skega zemljišča bi se naj posredno doseglo, da bi se kmetije v svrhu pridobitve lastnega lovišča ne pokupovale. — Sicer je mala drobtinica, kar-se nam v tej naredbi ponuja, vendar bo za one, ki hočejo kmetijstvo v obliki trdnih srednjih kmetij ohraniti, dobro sredstvo v doseg tega namena.

Dr. B.

Iz političnega sveta.

Cesarski namestnik na Gališkem — umorjen.

Lvov, 12. aprila. Danes popoldne ob 2. uri je med avdijencami ustrelil 24letni maloruski visokošolec Sičinski cesarskega namestnika grofa Andreja Potockega. Ustrelil je nanj petkrat iz revolverja. Grof Potocki je ob 1/4 4 h pop. umrl na ranah. Neposredno pred smrtjo je prišel še k zavesti in je prosil cesarja sporočiti, da je bil vedno zvest njegov služabnik in da kot tak umrje. Svoja posestva je ustno sporočil svojim sinovom, premoženje v gotovini pa hčerkam.

Lvov, 13. apr. Morilec je 24letni maloruski visokošolec Sičinski. Vpisan je na lvovskem vseučilišču. Prijavil se je v avdijenci v neki osebni stvari; avdijenca se mu je dovolila. Ko je vstopil v dvorano in zaprl za sabo vrata, je petkrat ustrelil na grofa. Vsi strelji so zadeli ali v glavo ali v prsa. Rane so bile smrtno. Ko so morilca prijeli, je izjavil, da je umoril Potockega iz političnih nagibov, ker je bil na mestnik največji sovražnik maloruskega naroda, kar je zlasti pokazal pri zadnjih državno- in deželnozborskih volitvah.

Lvov, 13. apr. Sičinski je izjavil, da nima sokrivcev. Vendar je policija zaprla njegovo mater, ki je baje priznala, da je svojega sina pregovorila, naj umori Potockega.

(Na Gališkem živita, kakor znano, dva slovanska naroda: poljski in maloruski. A dasi sorodna po krvi in jeziku, se sovražita ta dva naroda do dna duše. Poljaki so hoteli ustvariti iz Malorusov Poljake, kakor pri nas skušajo Nemci skušajo iz Slovencev delati Nemce. To se Poljakom sicer ni posrečilo, dosegli so le globoko sovražstvo Malorusov. Umor grofa Potockega je le posledica tega sovražstva.

Grof Potocki je bil rojen 10. jun. 1860, iz stare rodbine žlahčičev. Postal je doktor prava.

Leta 1895. je bil voljen v gališki deželni zbor. Nekaj časa je bil tudi državni poslanec, pozneje pa član gosposke zbornice. Leta 1901. je postal deželni maršal, leta 1903. dne 8. jun. pa je postal cesarski namestnik. Splošno se priznava, da je bil velik državnik, ki je delal tudi odkrito na sporazumljenju med Poljaki in Malorusi. Obsojal je izrodke ultrapoljske politike.)

Lvov, 13. apr. Ko je prebivalstvo izvedelo o umoru, je bilo silno razburjeno. — Pogreb umorjenega je jutri ob 11. uri.

— O dogodku, ki nas spominja čisto na dogodke v Rusiji, je prineslo časopisje obširna in podrobna poročila. Splošno se pa tudi razpravlja o upravičenosti tega umora in vse časopisje si je edino v njega strožji obsodbi. Tudi maloruski časopisi, dalje maloruski politiki, v prvi vrsti poslanci, najstrožje obsojajo dejanje. Očividno je, da se je sklep k dejanju porodil v razgreti domišljiji mladega dijaka, ki niti oddaleč ni slutil, kako silno je škodoval narodnim težnjam svojih rojakov.

Lvov, 14. apr. Pogreba umorjenega namestnika so se udeležile velikanske množice ljudstva. Krsto so nesli nekateri poljski državni poslanci.

Lvov, 15. apr. Dozdajne preiskave so dognale, da za Sičinskega načrt in namero nihče ni vedel. — Po došlih informacijah je bil Sičinski maloruski socialni demokrat.

Nemški agrarni poslanci v državnem zboru so enoglasno sklenili glasovati proti trgovinski pogodbi s Srbijo.

Danski finančni minister Lassen je umrl. Njemu se imajo kmetje na Danskem mnogo zahvaliti, da imajo danes veliko politično moč.

Državni zbor je šel 10. t. m. na počitnice, na katerih ostane do konca tega meseca. Prav prijetno tako poslančevanje!

Ogrski državni zbor je šel dne 10. t. m. na počitnice in bo sklican zopet na dne 29. t. m.

10 let minister je ogrski poljedelski minister Daranji.

Črnogorski knez Nikola je bival minoli teden na obisku pri ruskem carju Nikolaju v Petrogradu.

Zavarovanje kmetov in rokodelcev. Svobodna zveza agrarnih poslancev je bila dne 10. t. m. pri ministru notranjih del ter mu izročila svoj sklep, naj bi se tudi mali kmetovalci in rokodelci pritegnili v zavarovanje za starost in onemoglost. Minister je odgovoril, da mu je predlog simpatičen, vendar bi bilo želeto, da bi prišli srednji stanovi s pozitivnimi predlogi pred vlado. Vendar je treba premisliti, da je med zavarovanjem delavcev in samostojnih kmetov in rokodelcev velika razlika; pri delavcih pridejo v poštev trije faktorji: država, delodajalci in delojemalci, katerih vsak bi nosil tretjino bremen. Kmetovalci in rokodelci pa bi morali prevzeti sami dve tretjini bremen, tako da bi plačevanje ne bilo v nikakem razmerju z rento.

Vinogradniški odsek državnega zbora na Dunaju je imel dne 31. marca t. l. celodnevno sejo, v kateri se je razpravljalo in sklepalo o mnogih predlogih, katere so stavili razni poslanci v svrhu pospeševanja vinogradništva v Avstriji. — Več članov odseka je ostro grajalo, da se je v proračunu za leto 1908. tako malo mislilo na pospeševanje in podporo vinogradništva in da se je celo državni prispevek za brezobrestna posojila za obnovitev po trtni uši uničenih vinogradov črtal do uprav smešne vsotice od K 100.000. Po dolgi debati so se konečno sprejele med drugimi tudi naslednje od poročevalca poslanca Zeinerja predlagane rezolucije: Visoka c. kr. vlada se pozivlja, naj v slučaju, ako ne bi za leto 1908. vstavljeni kredit za brezobrestna posojila za obnovitev po trtni uši uničenih vinogradov zadostoval, iz preostankov proračuna da svote na razpolago, da se zamore vinogradnikom, ki so po trtni uši prizadeti, pripoznati podpore v smislu postav z dne 28. marca 1892, drž. zak. št. 61, in 4. aprila 1902, drž. zak. št. 136, in dalje da vlada podaljša povračilo obrokov brezobrestnih posojil, ki zapadejo dne 1. januarja 1908, v posameznih uvaževanja vrednih slučajih do 1. januarja 1910, to je torej za dve leti. — Sprejela se je nadalje tudi rezolucija, ki jo je na predlog več poslancev stavil poročevalec posl. Jedek, po kateri se vlada pozivlja, naj vse ukrene, kar je umestno, da se zniža cena bakrene galice. — Odsek je dalje zahteval, da se čimprej nastavi kletarske nadzornike, da se njih število pomnoži in njih plača iz naravnih vzrokov zboljša. Sedaj določeno število nikakor ne more zadostovati. Neumevno je, kako naj bosta na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem dva nadzornika, za vso Dalmacijo in za vso Goriško-Gradiščansko celo po en sam nadzornik in za Nižnje Avstrijsko dva nadzornika kos svoji težavni nalogi. Ako se hoče dobiti vestnih in večjih moči za ta kočljiv posel, mora se jih v zadostnem številu nastaviti in zadostno plačati.

Vzoren „katoliški“ poslanec po vzorcu „Slovenca“ in „Slov. Gospodarja“ je bil še nedavno propadli češki plemič grof Sternberg. Še lansko leto ga je slavilo katoliško časopisje kot vzor-katoličana, še nedavno je bil klerikalni kandidat.

Pred kratkim pa se je nekaj spril s češkim agrarcem Bergmanom, in vzorni katoličan Sternberg je pozval Bergmana na bridke sablje. Dvoboj se je res vršil in je Sternberg nasprotnika ranil. — Kaj ne, kako se to lepo strinja z nauki vere: „Ne ubijaj“ ali „Kar ne želiš, da . . .“ ali „Če te kdo vdari po levem . . .“ itd. — Ah, polni verskih čustev so ti naši ljubi „katoliški“ možje!

Tudi na Dalmatinskem hočejo spremeniti deželni volilni red. — Deželni odbor je že odposlal načrt vladi na Dunaj.

Na Nemškem so sprejeli novo društveno postavo, glasom katere sme biti v javnih zborovanjih razpravni jezik le nemški; vendar so privolili v 20 letno prehodno dobo. Da-li bo to prineslo one tako vroče zaželenje uspehe glede raznarodjenja Poljakov? Dvomimo!

Hrvatski ban baron Rauch koplje očividno sam sebi politično jamo. S svojega visokega mesta strelja kozle kakor kak otrok. Tako je nedavno zopet srbske poslance dolžil veleizdajstva. Ko so ga ti z svojimi podpisi podpisanim pismom pozvali, naj jim veleizdajstvo dokaže, on tega ni storil, ker ni mogel, ampak je le ponovil svoje očitjanje. Zato so sedaj isti poslanci objavili javno pismo s svojimi podpisi, v katerem pravijo med drugim dobesedno, „da je ban baron Rauch s svojega visokega mesta z zlim namenom lagal, obrekoval in denunciral.“ Hud poper — za tako visokega „gospoda“. Radovedni smo, kako mu bo dišal!

Štajerske novice.

Učiteljski praznik. Na Velikonočni ponedeljek se zbere v Celju spodnještajersko slovensko učiteljstvo k resnemu posvetovanju. Ob 11. uri dopoldne ima „Zveza slov. štaj. učiteljev in učiteljic“ v celjskem „Narodnem domu“ svoj občni zbor. Poleg drugih stvari se bo razpravljalo o nadaljni spopolnitvi organizacije ter o načrtih za delo med ljudstvom. Iz Ljubljane pride g. prof. dr. Ilešič, naš rojak in bo govoril o predmetu: Jubilej 1848—1908. G. nadučitelj Černej iz Griž pa predava o temi: Vzgojujmo mislece. Zvečer ob 7. uri pa bo v veliki dvorani Narodnega doma jubilejni koncert. — Prepričani smo do dna duše, da bode Velikonočni ponedeljek dan popolnega preropenja v organizaciji našega spodnještajerskega slov. učiteljstva na znotraj in na zunaj. Pijonirstvo prosvete je naše učiteljstvo, tega se naj zaveda, a zaveda se naj tudi, da more to nalogo izvrševati edino v vednem izpopolnjevanju samega sebe. Svesto si naj bo, da je demokrat.

LISTEK.

Jakob Skendžič.

Pripovedka. Konec.
Srbski spisal M. Budisavljevič. Prevedel Podravski.

Voznik je popeval malomarno, toda pri tem padanju deževnih kapljic in pri tem pišu vetra je postalo njegovo petje ganljivo.

V tem hipu pogledam skrivoma starca.

Po suhem, upadlem obrazu je pritrkljala solza ter padla na kruh. Starec se je delal, kakor bi bil hotel skriti solzo; urno je vtaknil kruh v usta ter se bojazljivo ogledal okrog sebe. Nisem si upal približati se mu, toda sočutno sem ga opazoval od daleč, kakor bi ničesar ne bil videl.

Vzel je še košček onega kruha ter poklical psa in mu jel metati košček za koščkom. Pes je mahal z repom ter z odprtim gobcem čakal kosov; starec pa je zrl na to vse s steklenim pogledom in iz oči so mu tekale solze; on jih kajpada ni čutil, bil je brez zavesten.

Končno se je zbrihtal. Obrnil se je stran, otrl si z rokavom usta in poklical Milivoja.

„Milivoj, moj brat, tu imaš vina“, reče mu počasi z glasom, podobnim počenemu zvonu.

Ta se približa ter krepko potegne iz čaše. „Izpij, brate, izpij vse!“ mu prigovarja starec. Milivoj izpije vse.

„A vi?“

„Ne morem; toda ne, nočem, nočem tega vina; ni mi ga treba“ — prične starec z močnejšim glasom. — „Stari Jakobin si še ima s čim kupiti vina; ni še navezan edino na to.“

Milivoj ga začudeno pogleda ter znovič odide

h konjem; žvižgal je neko veselo pesem, ki se je čudno mešala s pišem hrumečega vetra.

Stopil sem k starcu ter hotel govoriti z njim.

„Slabo vreme je, Jakob . . . moramo še počakati.“

Jakob me pogleda, kakor bi se sprebuja iz zamišljenosti, nato pa se mu otožen nasmeh razlije okrog ustnic.

„Bog daj, da se to ne bi končalo slabo, ker se hudujemo. Bog ne daj!“ nadaljuje s trudom; nato pa gre urno napregat. „Ali ste pa videli, kaj je storil? Zapodil me je. Pa to bi še ne bilo nič, a on me je tudi razžalil (starec pri tem globoko vzdihne): „Daj vozniku kruha“, in jezno je ponavljal sinove besede.

Nato se razvname in skoči po koncu.

„Ali sem mar jaz voznik? . . . ej, ej, revni Jakob . . .“

Starec se prime za glavo ter bolestno zastoka.

Nato se strese, mahne z roko in steče pred utico.

„Hej, hej, krčmarica, pridi ali pošlji nekoga semkaj!“ zakliče kakor brez zavesti.

Veter je odnašal starčev glas in besede so dohajale kakor iz daljave. Osiveli lasi so mu mahali v vetru in poškopil jih je dež. Znovič je začelo kapljati, toda starec se ni ganil. Po licu mu je že tekla od las voda; kdo ve, če se mar niso vmešale solze. Na njegovem licu si videl izraz bolesti in jeze.

V tem hipu se mi je zdel kot čarovnik v indijanski pravljici, ki je sedel za oblaki.

Čez trenutek priteče poklicani služabnik. Jakob mu vrže denar ter steče h konjema. Hipoma ju zapreže ter se vsede na voz.

Jaz in Milivoj sva kar ostrmela.

„A sin?“ vpraša Milivoj.

Starec ga nekaj časa gleda in potem reče: „Sin, praviš? Jaz nimam sina. Recite slehernemu, da Jakob Skendžič nima sina. Jakob je . . . voznik. Zapomnite si, da jaz nimam sina.“

Po so bile obupne besede polne bolesti.

„Zblaznel je“, sem si mislil in hotel sem še govoriti, toda starec ni čakal, marveč je švignil po konjih in urno zdirjal na cesto.

Pozdravil ga je močen dež, v daljavi se je zablistalo in blisk je osvetlil starca. Lice in osivela brada sta mu bili v tem hipu obdani z zlatim krogom, kakor je to videti na slikah svetnikov. Začne se grom in voznik na vso moč zdirja v planino.

Dolgo sem gledal za njim. Odmev voza se je izgubljal v daljavi. Dež je nalival neusmiljeno in grmelo je, da je kar odmevalo od vrhov ter donelo, kakor bi grom prodiral v globoko podzemeljsko jezero.

Zelo pozno se je pomirila ujma, toda pršalo je še zmiraj; končno pa je tudi to ponehalo in nebo se je jelo jasiti.

Daleč na cesti smo še srečali starosvetno kočijo. Neka gospa v črni obleki je stiskala k sebi zalo dekletce, ki se je nežno privijalo k njej in ona, božajoča jo po rdečem licu, je ljubeznivo šepetala: „Belkica moja, Belkica zlata!“

Milivoj se namrdne ter mahne po konjih in po izplaknjeni cesti sva kmalu dospela na nek grič . . .

Ondi na jugu so se zbrali oblaki okrog vrha Velebita in on se je zamračil. Na vzhodu se je pojavila jasna mavrica in je slično zali tkanini združevala hribovje s planino, katera se je bleščala — umita od naliva — slično zdravi deklici onih pogorskih krajin.

sko, ljudsko mišljenje edino sposobno ga ustvariti za pravega voditelja našega ljudstva. V tem znamenju pozdravlja naše uredništvo in pozdravlja izvrševalni odbor narodne stranke vrlo četo slovenskega učiteljstva, želeč za velikonočni ponedeljek najlepših uspehov za bodočnost!

Škandalozen nered pri c. kr. namestniji v Gradcu. V zadnjem času se izredno množijo slučajji, kako c. kr. namestnija v Gradcu rešitev slovenskih vlog zavlačuje. Tudi pri naših trgovskih senatih imajo v zadnjem času sodniki to navado, da vsako malenkost v Gradcu pošljejo, kjer je dotična vloga po tri mesece pokopana. Da imajo zlasti novo osnovane zadruga s tem ogromno škodo, je naravno. Kaj je vzrok? Pri namestniji nimajo slovenskih uradnikov, ampak dajo vse slovenske vloge najprej na nemško prestaviti. Imajo pa vsega skupaj samo enega slovenskega predstavjalca. Da ta dela ne zmaguje, je naravno. Zato vse slovenske vloge odstopijo v prestavo pomožnemu uradu. Poročevalec dobi na ta način prestavljene vloge najmanj 1 mesec dni pozneje, nego če bi se bila nemška vloga vložila. To je nečuvna krivica za Slovence in škandal za našo vladu. Ali ni v tem prikrit namen, Slovence odvracati od vsega, s čemur bi prišli v položaj z namestnijo občevati, n. pr. od združništva itd.?

Slovenska kmetijska šola v Št. Jurju ob j. ž. Sporočili smo zadnjič, da je bila stavba šole razpisana. Proračunjena so vsa dela na 220.545 K 51 vin. Ponudbe so se imele poslati do dne 15. t. m. Poizvedeli smo, da so ponudbe podali skoro vsi spodnještajerski podjetniki za razna dela. — Sedaj pričakujemo radovedno, ali bo dež. stavbni urad tudi pri tej priliki postopal kakor navadno pristransko pri razdeljevanju del in bodo zopet razni nemški ponudniki dobili najboljše porcije, ali pa bo vsaj tokrat pravičen in bo našim obitnikom poveril stavbo slovenske šole. Upamo, da ne bomo imeli vzroka za pritožbe!

Nemški narodni svet za Spodnje Štajersko ima sledeče naloge: 1. Nadzoruje kupovanje in prodajo posesti; 2. skrbi za nastavljanje nemških uradnikov, da naznani narodnemu svetu, ako je kako mesto že prosto ali bode morebiti kmalu ter sporoči imena prosilcev ter za to zmožnih oseb; 3. nadzoruje delovanje rimskih klerikalcev; 4. skrbi za podporo nemških trgovcev in obrtnikov, kakor tudi za to, da Nemci rabijo le nemške zdravnike, odvetnike in notare; 5. preosnovati delovanje vseh društev strogo v narodnem smislu; 6. pritegniti vse narodne in gospodarske združitve (organizacije), vse somišljenike, zlasti pa vse premožne posestnike (grajščine) k narodnemu delu; 7. osnovati podružnice obrambnih društev, kjer še takih ni, ter je podpirati; 8. oskrbeti nemške posle moškega in ženskega spola, nemške delavce in obrtnike ter paziti, da vsak nastavi nemške delavce ali posle; 9. posredovati pri ženitvah v narodnem smislu.

Slovenski rodoljubi! Tak je bojni klic Nemcev na slovenskem Štajerskem! Ravnajmo se tudi mi strogo v smislu naše narodnosti po zgoraj omenjenih točkah ter ravno tako zaslednjmo dosledno naše geslo povsod in vselej: Svoji k svojim!

Nos za nosom. Nešteto so jih že dobili naši celjski magistratovci, na čelu jim vesenčeni jurist dr. Ambroschütz, zaradi svojih modrih sklepov. Kakor znano, je drž. sodišče razsodilo, da je sklep magistrata, da smeje v Celju v ozračje viseti samo nemški napisi, protizakonit in neveljaven. Sedaj je da dne 8. t. m. še govoril sodni dvor. Celjski magistrat je namreč sklenil takrat tudi, da se naloži na v ozračje viseče table davek po 20 vin na leto. Gospodje so hoteli s tem mašiti mestne skrhane kase. Upravni sodni dvor je pa rekel, da je tudi ta sklep celjskega magistrata nezakonit. S tem je torej potrjena naša takratna trditev, da je zrak božji in ne nemški, v polnem obsegu. Radovedni smo, s čim se bo dr. Ambroschütz sedaj najprej blamiral. — Tudi mariborski Germani so dobili enak nos. Kakor znano, je tudi tamošnji magistrat svoječasnno storil sklep, da v Mariboru ne sme biti slovenskih napisov in je celo s silo odstranil slovenski napis banke Slavije. Kot njen zastopnik se je pritožil g. Veras in upravno sodišče je razveljavilo ukrep mariborskih magistratovcev vsled pomanjkljivega postopanja. Mestni urad mora povedati razloge, vsled katerih prepušča table s slovenskimi napisi. Seveda bo pogorel enako kakor je celjski.

Gospodarstvo ljubljanskega škofa v Gornjem gradu. V petek so zaprli grajščinsko pisarno. Kanonika Čekal in Šiška in Kobi iz Borovnice so

naložili vse akte in pisma ter se odpeljali z njimi v Ljubljano. Grajščinske ključke so izročili dekanu Dovniku, ključke od shrambe vozov in gospodarskih poslopij pa kaplanu Berku, ki bo menda začasni upravitelj. (Zdaj lahko uporablja škofove kozolce, ki so mu bili vedno tako dragi!) Tako je vzelo škofovo gospodarstvo v Gornjem gradu za enkrat žalosten konec!

Sedaj je pa konec. Celjski Nemci imajo neko politično društvo pod imenom „nemško društvo“. Je to sicer revno, od rojstva hromo dete, a včasih se vendar raztogoti. Tako je tudi nedavno sklenilo silno hudo rezolucijo zoper ustanovitev nadsodišča v Ljubljani, zoper popolno slov. gimnazijo v Celju itd. Pravosodnemu ministru je izreklo detece grajo, češ, da je on kriv, da se je zahteva po nadsodišču v Ljubljani sploh mogla sprožiti. Čudimo se, da pravosodni minister še ni odstopil. Vsekakor je resolucija celjskih Nemcev v temeljih stresla celi državni ustroj!

Stavbno gibanje. Kakor je videti, bode se letos v Celju in bližini mnogo stavilo. Največje podjetje bode vsekako celjski mestni vodovod, pa tudi stavba nove posojilnične hiše in sokolskega doma nista izključeni. V bližnjem Št. Jurju ob j. ž. se bode zidala ljudska šola in tudi kmetijska šola. Teharska cerkev je dokončana, baje v zadovoljnost župljanov, ne pa podjetnikov, kateri so siljeni celo k tožbam, ker jih hočejo „v božjo čast“ baje pošteno oskubiti za njih trud. Tudi za kmetijsko šolo v Št. Jurju se poteguje veliko število spodnještajerskih podjetnikov.

Za narodni svet je podaril gosp. dr. Anton Prus, odvetniški kandidat v Mariboru 25 K, g. dr. Karl Grossmann iz Ljutomerja pa še neizkazanih K 23. — Izmed Ptujčanov so prispevali nadalje g. dr. Jurtela še 20 K, g. Zelenik 20 K, g. Jurca 10 K, g. dr. Horvat 10 K.

Klerikalci za obmejne Slovence. Klerikalci so v zadnjih tednih udarili na boben zaradi obmejnih Slovencev. Uvedli so tudi posebne žveplenke. Če bi bilo njih delo odkritosrčno narodno, bi ga pozdravljali. Dozdaj pa nismo niti besedice slišali, kaj se hoče s tem denarjem za obmejne Slovence storiti. Prav mogoče je, da se poslužijo lepega izraza, da bi dobili denar za klerikalno politiko med obmejnimi Slovenci. Pozivamo „Slov. Gospodarja“ in „Slovenca“, da se jasno izrazita, katerim svrham bode služil nabrani denar? Kdo nam jamči za uporabo istega v narodne namene?

S pošte. Pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. je postal poštni ekspedijent g. Jakob Čuček. Poštna oficijanta sta postala gg. Jožef Zupanek v Celju in Aleksander Boduran v Poljčanah.

Odlikovanje. G. Leopolda Petovarja, veleposestnika v Ivanjkovcih pri Ormožu, je cesar odlikoval z zlatim križcem.

Stoletnico celjske gimnazije nameravajo meseca junija obhajati posebno slavnostno. To je končno prav in v redu; ni pa to, če se hoče tej slavnosti dati popolnoma nemško lice, če se hoče svet farbat, da je celjska gimnazija nemška, dočim je res, da je na višji gimnaziji polovico Slovencev. Čujemo, da se nameravajo ob tej slavnosti peti same nemške pesmi, da se bo igrala neka nemška enodejanka, da bodo nastopili dijaki — telovadci v turnarskih hlačah itd. In k vsemu temu, to je k sodelovanju pri vsem tem se hoče tudi slovenske dijake naravnost siliti. Svarimo merodajne kroge pravočasno pred takim drznim izzivanjem, da ne bodo naknadno zopet tožili o slovenski — surovosti!!

Občni zbor celjskih podružnic družbe Ciril-Methodove je bil dne 11. t. m. Obisk je bil slab, kar moramo označiti kot brezbriznost celjskih krogov za tako važno društvo. Vendar smo pa bili s poročilom o delovanju lanskim odborov zadovoljni, ker smo izvideli, da se je v obeh podružnicah pridno delalo, vsaj glede nabiranja denarnih prispevkov. Izvedeli smo tudi, da otroški vrtec, ustanovljen od glavne družbe po posredovanju obeh podružnic v Gaberjih, dobro prospeva. Obiskuje ga danes 40 otrok. Ženska podružnica ima 439 K 73 vin., moška pa 563 K 27 v. premoženja. Vsaka podružnica upošlje glavni družbi po 300 K. — V nova odbora so voljeni: pri moški podružnici gg.: dr. Anton Dolar (predsednik), dalje pa dr. Gvidon Sernec, Stermecki, dr. Štefan Rajh, Voglar in dr. Janko Sernec; pri ženski pa: gospa dr. Kukovčeva (predsednica), dalje pa: gospa dr. Schwabova ter gospice Mila in Melanija Sernečevi, Kalanova in Minka Moosova. Sklenilo se je tudi pri moški podružnici uvesti mesečno pobiranje prispevkov, vendar pa se ohrani tudi

dozdajni način pobiranja. — Kot delegati za glavno skupščino se izvolijo: dr. Kukovec, dr. Gvidon Sernec in dr. Dolar, — Mila Sernečeva, Minka Moosova in dr. Schwabova.

Iz šole. V Zagorju pri Kozjem je razpisano mesto nadučitelja do 4. maja. Nameščeni so stalno kot učitelji oz. učiteljice: G. Fr. Štauffer v Pilštanju; gce Ana Ciuha pri Sv. Duhu na Stari gori, Ema Zencovich pri Sv. Jurju ob Ščavnici, Adela Vantur v Sv. Lovrencu nad Mariborom.

Vojaški nabori 1908 na Spodnjem Štajerskem. Maribor (mesto) 27. in 28. aprila; Radgona 30. aprila in 1. maja; Cmurek 2., 4. in 5. maja; Maribor (okolica) 13., 15., 16., 17., 19. in 20. junija; Slov. Bistrica 22., 23. in 24. junija; Sv. Lenart v Slov. gor. 26. in 27. junija; Ljutomer 29. in 30. aprila; Zgornja Radgona 27. in 28. apr.; Ormož 1. in 2. maja; Ptuj (okolica) 4., 5., 6., 7. in 8. maja; Ptuj (mesto) 9. maja; Celje (okolica) 11., 12., 13. in 14. maja; Šmarje pri Jelšah 15. in 16. maja; Rogatec 18. in 19. maja; Laško 20. in 21. maja; Sevnica 22. in 23. maja, Brežice 25. 26. in 27. maja; Kozje 29. in 30. maja. Konjice 1., 2. in 3. junija; Celje (mesto) 4. junija; Šoštanj 5. in 6. junija, Slov. Gradec 9. in 10. junija; Marenberg 11., 12. in 13. junija; Vransko 15. in 16. junija; Mozirje 19. in 20. junija.

Družba Ciril-Methodova je sprejela v mesecu marcu na darilih 5276 K 91 v.

Nova hiša celjske posojilnice na oglu Ringa in Graške ceste se bo kmalu začela zidati. Dolgo, cela štiri leta, so študirali celjski modrijani v potu svojih obrazov, kako bi preprečili to stavbo. Ni se jim posrečilo.

V Ptuj so imenovali železniškega ministra Derschatto za častnega občana.

Saprot! „Štajerčevci“ so napravili due 5. t. m. shod v Št. Jakobu na Koroškem. „Štajerc“ piše med drugim: „Govorilo se je tudi, da bode Ražun (tamošnji župnik! Op. ur.) s svojimi pajdaši prihitel in povedal, kaj ima za povedati. (Krasna slovenščina! Op. ur.) Ali ko je politikujoči črnosuknež izvedel, da pride poleg poslanca Kirchmayerja tudi naš (t. j. Štajerčev! Op. ur.) urednik Linhart, ostal je s svojimi hlapci raje doma.“ — Bojimo se, da je Ražun iz strahu pred Linhartom celo zbolel! Bav bav!

Celjski magistrat in slovenski trgovci. Trgovec R. Stermecki v Celju je prilepil na okna svoje trgovine lepake, na katerih je naznanil, da zaradi prezidavanja trgovine želi zalogo zmanjšati in je zato cene znižal. Takoj drugi dan so že preskrbeli njegovi prijatelji, da je prišel eden prepis takega lepaka na slavni celjski magistrat, kateri je takoj zaradi ene besede konstatiral, da je to navadna razprodaja, katera ni bila dovoljena, nakar je bil g. Stermecki kaznovan za 20 kron. — Tako se godi slovenskemu trgovcu v Celju; na eni strani se ima boriti z nemško konkurenco, na drugi strani ga pa šikanira magistrat, kolikor ga more. Ko bi le bilo slovensko ljudstvo bolj dosledno in bi se držalo gesla „Svoji k svojim“, kmalu bi nastale druge razmere!

Umrli je v Celju dne 13. t. m. krojač Jožef Jicha.

Železnica Slov. Bistrica-kolodvor. Železniško ministerstvo je z odlokom z dne 11. t. m. potrdilo načrt za normalnotirno železnico s slovenjebistriškega kolodvora v mesto.

Trbovlje. (Slovo od misijona.) Za trboveljske grešne prebivalce pa res skrbijo različne družbe kakor: cirkusi, potovalni teatri, menažerije, gugalnice, kinematografi, — ciganske bande itd., da jim ni dolgčas, ker vse te podjetne družbe dobro vedo, v svojo korist, da se v Trbovljah dosti zasluži, kadar ima naš rudar denar. Sam o postnem času so bolj pasji dnevi, kar se tiče razveseljevanja. A kdor misli, da nam v tem resnem času pokore primanjkuje nebeških zabav, ta se strahovito moti. V Trbovljah je vedno kak „špas“. Ni dolgo temu, ko smo imeli gledati predstavo prvih slovenskih atletov „Kmečke zveze“ na socialnem kurzu. In smeja je bilo dovolj za dobrih 14 dni ob spominu, kako so drug drugega vzdigovali do zvezd. (Korošec je bil tako močan, da je celo samega sebe najbolj visoko vzdigoval.) No, ko se je to veselje malo poleglo, priskrbeli so nam misijonarji še večje. Vse je drlo v cerkev, — takih je bilo največ, katerim je cerkev drugače deveta briga. Pa je bilo tudi zanimivo. Tako delikatnih pridig ne sliši naše za krepke dovtype vneto občinstvo vsak dan. Čisto po knapovsko so

jo rezali na prižnici, samo s tem razločkom, da je najbolj neotesani knap prava ničla v originalnosti mastnih izrazov — proti tem pridigarjem na svetem prostoru. Navedli bi več zgledov teh izbruhov, kakor: o zakonskih dolžnostih, o Adamu in Evi, o materi, ki mora imeti 15 otrok, drugače se dela greh med zakonci — o fantih in dekletih — (kar imamo stenografirano), potem tudi marsikaj finega iz spovednic, a to ni za ušesa naših častitih bralk in bralcev. Mi nimamo nič proti temu, če se komu take razuzdanosti dopadajo, a škandal je, da se kaj takega govori v navzočnosti otrok. Ako se gospodje že v spovednicah pri izpraševanju dovolj ne naslade s takimi delikatesami, naj vsaj vpričo otrok brzdajo svoje strasti. Popolnoma smo prepričani, da je bil zadnji misijon v veliko pohujšanje naše mladine in bolje bi bilo, da bi se pohujšljivcem obesil kamen okrog vrata in bi se jih potopilo v globočino morja, kakor pa bi se jih pošiljalo med našo nedolžno mladino. Kaj koristijo šole, kaj koristi dobra domača vzgoja, ako se en dan podre, kar se je s težavo zidalo leta in leta. — Morala, zakrij si oči — oblastvo pa jih odpri — vsaj za časa kakšnega misijona!

Pridni obiskovalec misijonskih pridig.

Vransko. Podružnica sv. Cirila in Metoda je priredila 12. t. m. 4. predavanje v tem letu. O škodljivcih na hmelju je prav izborno predaval g. Anton Petriček, nadučitelj iz Žalca. — Smelo trdimo, da kmalu nismo slišali predavatelja, ki bi tako vsestransko in poljudno reševal gospodarska vprašanja, kakor je storil to g. Petriček. Razumeti ga je moral vsak otrok. Izredno pozornost pa so vzbujale krasne slike, ki so jih izdelali učenci njegove šole. Čast taki šoli in njenemu voditelju.

Šola na Muti. G. Peitler nam naznanja, da iz mnogih zasebnih vzrokov ne more sprejeti mesta vodje družbine šole na Muti.

Slovenska Bistrica. Tukajšnje veleposestvo na Pošti je kupil neki kranjski konzorcij iz Vel. Lašca za 200 tisoč kron. S tem je prešla nemška posest v slovenske roke. Ker se jeseni otvori nova železnica do mesta, je cena nizka z ozirom na to, da se bodo cene za zemljišča zelo povišale.

Živinske kuge na Spodnjem Štajerskem. — Srab ali garje: v Braslovcah, v Žalcu (okraj Celje); v Zakušaku (okraj Ptuj) pri konjih; svinjska kuga: v Slivnici, v Slov. Bistrici (okraj Maribor); v Slovenji vesi (okraj Ptuj); v Globokem in na Bizeljskem (okr. Brežice); mehurčki: v Rogoznici, v Savcih, v Šardinjah, v Trnovcih, v Koračicah, v Vičancih in Bratonečicah (pri konjih) (okraj Ptuj); steklina: Špod. Rakič (okr. Radgona). Prenehali so mehurčki: v Sv. Lovrencu na Dravskem polju, na Črni gori in v Trnovcih pri konjih (okraj Ptuj.)

V Rogaški Slatini je umrl dne 14. t. m. kavarar Karl Tanzer.

V Dobovi pri Brežicah dobe pošto, ki je že dovoljena.

Šmartno ob Paki. V velikem vrhu se je obesilo 16 letno dekle Kogovničevo. Kakor čujemo, je baje ukradla neke robce in se je iz sramu obesila.

Iz Ljutomera. Zadnja povodenj raztezala se je po celi Ščavniški dolini, rekel bi po celem Murškem polju. S hribov se je videlo le obširno morje, kakor daleč je segalo oko proti severu, severovzhodu in severozahodu. Od leta 1879. ne pomnimo take povodnji. Polja in travniki so bili popolnoma v vodi. Setev je vničena. Vasi Cven, Mota, Krapje, Babinci, posebno pa še Pristava so bile popolnoma v vodi ali obkoljene od vode. Niti z vozovi ni bilo moči priti do njih. Vozili so se v čolnih, kakor bi bili v Benetkah. Najbolj je občutila vas Pristava. Ceste in poti so na mnogih mestih zelo poškodovane ter bode stalo mnogo truda in denarja, da se zopet uredi. Kedaj se bode vendar že regulirala naša Ščavnica? Že po majhnem neznatnem dežju prestopi obrežje. Na črti za uravnanje tega potoka so se že kovali pred dobrimi 10 leti, a žalibože so isti le na papirju. Prosimo nujne pomoči! Ubogi naš kmet! — Pripomniti je še, da je vsled povodnji tudi železniški nasip ljutomerske železnice na več mestih močno poškodovan.

Sv. Anton v Slov. Gor. Umrli je dne 12. t. m. gospa Marija Tušak roj. Borko, posestnica in trgovka, žena velespoštovanega našega trgovca g. Tušaka, po dolgi, mučni bolezni v starosti 59 let. N. v m. p!

Ormoška čitalnica si je pri zadnjem obnem zboru izvolila v odbor sledeče gospode: dr. Ant.

Žižek predsednik, dr. Ivan Omulec podpredsednik, Martin Sever blagajnik, Janko Grivec tajnik, Adolf Rosina, knjižničar, dr. Oroslov Kristan in Rud. Starkl; namestniki gg. Jakob Potočnik, Jos. Rajšp in Ivan Richter. — Sklenilo se je čitalnično knjižnico razširiti, ter jo kot javno in brezplačno tudi neudom odpreti. V to svrhu se je dovolil večji znesek za nabavo novih knjig. Ko bode knjižnice urejena, se da javnosti na razpolago. Ker je obsežno razširjenje čitalnične knjižnice odvisno od števila udov, vabi Čitalnica vse Slovence iz Ormoža in okolice k mnogoštevilnemu pristopu, da tem lažje izvršnje svojo izobraževalno nalogo.

Konjiški okrajni šolski svet je izrekel učitelju Cmereschku v Ločah za njegovo „plodnosno“ delovanje v šolstvu svoje „priznanje“. — Radovedni smo, kje se je Cmereschekovo plodnosno delovanje kaj poznalo! V hujskanju zoper Slovence, a drugje nič!

Jubilejni dar. Gornjesavinjska posojilnica v Mozirju je v proslavo 60 letnice cesarjevega vladanja podarila Dijaški kuhinji v Celju 500 kron kot nedotakljivo glavnico. razuntega pa še za letos kot jubilejni dar 50 kron. Bodi ji izrečena iskrena zahvala in naj bi našla obilo naslednic!

Gospodarstvo v klerikalnem občinskem odboru občine Velika Pirešica, kateremu župani znani Stefančič, se more imenovati res vzorno. Tako n. pr. je dal obč. odbor leta 1906 delati pri Pernovem most čez Pirešico. Most je bil zgrajen iz betona, pa tako močno, da se je po odstranitvi podpor podr. Seveda je bil občinski odbor primoran zidati nov most. Leta 1907. so ga do delali, pa opor še do danes niso odstranili, ker bi se sicer most zopet podr. — Kaj porečejo k temu gospodarstvu davkoplačevalci?

V Pesnici nad Mariborom se je vsled zadnjega deževja potegnil velik zemeljski plaz. — 40.000 m³ zemlje je zdrknilo s hriba v dolino in sredi hriba je nastal prepad, 70 m dolg, 25 m širok in 10 m globok. Tik nad prepadom stojita koči posestnikov Frasa in Šunka, ki sta prišla ob ves svoj svet. Čudež je, da nista koči zdrknili v prepad. Bati se je, da se ves hrib počasi potegne v dolino.

Surov hlapec. V bližini Brežic je gual neki hlapec dve kravi napajat, jima repa zvezal skupaj ter ju z bičem razgnal. Pri tem je bil ani rep izdrt. Uboga žival se je vsled bolečin zgrudila na tla. Surovež pride pred sodnijo.

Nepreviden orožnik. V Knittelfeldu (Gornje Štajersko) je v neki gostilni orožnik Krummy razkazoval, kako je treba hitro pomeriti in ustreliti. Menda ni vedel, da ima patrono v puški, in krogla je priletela 19 letni deklici M. Schopf v glavo, da je na mestu izdihnila.

Boj za življenje. Ivan Vrtačnik in Florijan Fajler sta vodila splav Ivana Komarja iz Zadretja. Blizu Zagreba sta zadela s tako silo ob mostno kozo, da se je splav razbil in sta oba padla v vodo. Deroča Sava ju je, dasi sta večča plavača, vedno držala sredi najmočnejšega toka, da nista mogla iz njega. Konečno se je rešilec posrečilo, jima vreči iz čolna vrv, katere sta se oprijela in se tako rešila.

Kaplan Kovačič pri Sv. Martinu v Rožni dolini je bil dne 14. t. m. obsojen zaradi častikraje domačemu učiteljstvu na osem dni zaporu odnosno 80 kron kazni; to je v teku pol leta že tretja obsodba. Gospodine, kaj ne, to je „toplih porcijon“ in po prebavi tega se vam bodo vaši zmešani pojmi o časti nekoliko sčistili. Na svidenje!

Stoprce pri Rogatcu. G. župan Štefan Jus zahteva, da priobčimo: Ni res, da so bile občinske volitve razveljavljene zaradi velikih nepostavnosti. Res je, da je c. kr. namestnija občinske volitve razveljavila zaradi edinega formalnega vzroka. — Ni res, da se nahajam jaz kot župan v sodnijski preiskavi zaradi ponarejanja volilnih imenikov, ki so bili med razpoloženjem menda trikrat premenjeni in ponarejeni. Res je, da nisem bil kot župan nikoli in tudi sedaj ne v sodnijski preiskavi zaradi ponarejanja volilnih imenikov, ampak da je bil obrekovalc, ki me je tega čina obdolžil, vsled moje tožbe z dne 20. sušca t. l. pri okrajni sodnji v Ptujju primerno kaznovan. Res je, da so se volilni imeniki le enkrat spremenili in samo na zahtevo klerikalnega odbornika Ignaca Vrabčič, kateri je pri seji dne 16. junija 1907 to predlagal, kar se je potem v občinskem zboru soglasno sklenilo.

Smodnik za streljanje proti toči dobe občine oziroma okrajni zastopi ali pa kmet. podružnice pri deželnem odboru kilogram po 76 vin.

V Konjicah so izvolili novega župana v osebi hičnega posestnika in čevljarja Franc Kowatscha. S tem se je baje izpolnila davna želja tamonšnjih obrtnikov.

Gradnja železnice Friedberg-Aspang je razpisana. S to progo bo Dunaj kratkim potom zvezan s Fehringom na Srednjem Štajerskem. Odtam ali pa iz Hartberga bo šla pozneje zveza do železnice Spielfeld-Ljutomer.

Še ena pripomba o neizgledih splavarjev. Poročalo se je, na sta tudi pri Rimskih toplicah ponesrečila dva splavarja. Natančneje poizvedbe so dognale, da je tam počen splav ob mostu obvisel, dva moža, ki sta bila na splavu, sta se pa rešila.

Volitve v konjiški okrajni zastop. Pri volitvah iz kmečkih občin so klerikalci rajši izvolili Štajerčevca kakor pristaša narodne stranke. „Slov. Gosp.“ hoče ta njihov čin zagovarjati. Razumljivo! Stranka, ki ima v svoji sredi Govediče in Skase, stranka, ki v svojem časopisu očitno proglašja Štajerčevce za boljše ljudi kot pristaše narodne stranke, — taka stranka drugače kot izdajalsko postopati ne more! Zato se nam zdi pod častjo se v tej zadevi z „Gospodarjem“ prerekati.

V Žalcu bodo začeli zidati (na stavbišču parcela 985/1. dedičev po Mariji Žuža) novo šolo.

Za upravitelja kaznilnice v Mariboru je imenovan dosednji kontrolor moške kaznilnice v Plznu Henrik Bazala.

Zidanimost. Predzanji terek se je peljal tu skozi iz Budimpešte bataljon vojakov v Ljubljano. Na tukajšnji postaji je čisto mladi častnik udaril nekega vojaka tako po licu, da se je temu ulila kri. Ali so lepe besede ministra Georgija samo pesek v oči, samo za to, da se raznim napihnim lajtnančkom ni treba po njih ravnati?!

Konjice. Kakor čujemo, je odstop župana dr. Kadinniga in obč. svet. dr. Ledererja v zvezi z zadnjimi volitvami v okrajni zastop. — Konjiški nemški meščani se čutijo zapostavljene, zato so si prišli Nemci (!) konjiškega okraja nekoliko v lase. Pa bo že minilo!

Iz Vogričevca pri Ljutomeru. Nesreča se je zgodila dne 30. marca pri posestniku Francu Krampergerju v Vogričevcih pri Ljutomeru. Omenjeni je imel vodnjak snažiti; delo je prevzel neizkušeni fant Viktor Klemenčič, star 21 let. Ko je delo dokončal, je stopil v vedro, da bi se peljal na prosto. V tem trenutku se je pa vodnjak sesul ter v globočino 10 klafter pokopal mladega fanta. Štiri ure je močno klical na pomoč, da se je glas daleč okrog slišal. Ker pa ni bilo pomoči, je moral umreti. Žalostno je bilo gledati prizor: Mati je klicala zunaj, sin pa v žrelu vodnjaka. Šele četrty dan zaran ob 3. uri so ga ubitega potegnili iz vodnjaka. — Veliko zaslugo si je pridobil orožnik g. Slivar, ki se je peljal v globočino vodnjaka ter je skrbel, da se je fant naložil in spoštljivo pripeljal iz vodnjaka. Čudno pa je za gospodarja, ki zna, kako slabo reč ima in pošlje tako neizkušene človeka naravnost v smrt.

Novice iz drugih slovenskih krajev.

Nove hranilnice in posojilnice na Kranjskem. Ustanovile so se: „Šišenska hranilnica in posojilnica v Šiški“, „Hranilnica in posojilnica na Dobračevi“, „Kmetška hranilnica in posojilnica na Vrhu, Bela Krajina“, „Kmetška hranilnica in posojilnica v Gradcu, Bela Krajina“. Vse so v naprednih rokah.

Obletnica. Dne 8. t. m. so minula 3 leta, kar umrl veliki hrvaški vladika Josip Juraj Strossmayer.

V Litiji na Kranjskem se otvori v nedeljo javna ljudska knjižnica.

Na Kranjskem se je začel pod klerikalno-nemško vlado popolnoma nemški kurz. Na vodilna mesta v javnih službah se kar po vrsti dajejo demci. Ali je morda to zahvala slov. klerikalcev za nemške glasove pri volitvah?!

Prevzetje pisarne. G. dr. Stanko Lapajne, sin znanega slovenskega posojilničarja g. J. Lapajnetu v Krškem, zapriseženi sodni tolmač za ruski jezik, je prevzel pisarno dvornega odvetnika dr. K. pl. Kozića na Dunaju.

V Kranju na Gorenjskem je umrl veletržec in posestnik Ivan Majdič, vrl slovenski rodoljub.

Slovenci v Zagrebu so si ustanovili svoje društvo „Lipa“ ter imajo svoje prostore v restavraciji „K mirnoj kolibi“ v Preradovičevi ul. br. 31.

Vseslovanski kongres, t. j. shod zastopnikov vseh slovanskih narodov se vendar bliža uresničenju. Bo to važen korak k zblizanju slovanskih narodov, ki je potrebno na temelju demokratske ideje enakosti, svobode in bratstva.

Slovenski duhovnik proti čitanju. V cerkvi pri Sv. Jakobu v Trstu so imeli te dni misijon. Bila je pridiga za mladeniče in pridigal slovenski duhovnik, je gmel proti čitanju listov ter vzklikal: „Liste iz rok in čitajte katekizem!“ Tako se kaže zopet, da so med slovenskim duhovništvom elementi, ki so ne le strašno omejeni, nego tudi skrajnje nezavedni. Narodna ideja jim je paganska, nepotrebna, vse jim je odveč.

Slovenski odvetniki so na svoji skupščini predzadnjo nedeljo v Ljubljani soglasno sklenili, ustanoviti osrednjo pisarno zveze slov. odvetnikov. Ta pisarna bo imela natančno v pregledu jezikovne razmere pri sodiščih na Koroškem, Sp. Štajerskem in Kranjskem. Slovenski odvetniki in notarji bodo poslej dosledno vlagali vse svojo sodne spise le v slovenskem jeziku in sicer pri vseh instancah. Protestirali so zaradi zapostavljanja slovenščine pri agrarni komisiji in finančni prokuraturi. Zaradi postopanja najvišjega sodišča in nadsodišča se je vložila pritožba. Baron Beck se je opozoril na svoje obljube.

Častnim občanom občine Medborovnica na Koroškem so se zaradi zaslug v prid občini in v pripoznanje njih zaslug za slovenski narod sploh imenovali vsled sklepa seje občinskega odbora dne 26. sušca t. l. sledeči gospodje: gosp. Franc Grafenauer, državni in deželni poslanec na Brdu; g. dr. Janko Brejc, odvetnik, naš rojak gosp. dr. Ferdo Müller, odvetnik, in g. Janez Scheinig, c. kr. profesor v Celovcu; g. dr. Miroslav Ploj, c. k. dvorni svetnik in državni poslanec na Dunaju; g. Peter Wernig, c. kr. dvorni izdelovatelj pušk v Borovljah; g. Lovro Zablačan, posestnik in ravnatelj hranilnice na Trati, gosp. Franc Bučar, gostilničar in posestnik, ter g. Janez Melchior, tovarnar cevi in pušk v Medborovnici.

Gospodarski paberki.

Gnojenje jarih setev z umetnimi gnojili.

Izmed vseh vrst žit pride tukaj v prvi vrsti oves v pošte. Kako zmeren je ta z ozirom na hranilno moč zemlje — kajti on uspeva celo na takih poljih, kjer je vsako drugo žito odpovedalo — tako zelo poplaja gnojenje, posebno gnojenje z umetnimi gnojili. Kot dokaz temu hočemo navesti tukaj rezultate poskušnega gnojenja ovsa, kateri poskus je izvedel posestnik Jožef Hauptman v Gorici pri Petrovčah. Zemlja na polju je puhlica in se je gnojilo prej v spomladi 1906 krompirju. Na 1 hektar = $1\frac{3}{4}$ orala preračunjen pridelek na negnojnem delu je bil:

1560 kg zrnja in 2740 kg slame.

Drugi del se je gnojil na 1 hektar s:

200 kg 40% kalijeve soli,

400 kg superfosfata in

200 kg čilskega solitra

ter se je pridelalo

2840 kg zrnja in 4880 kg slame.

Vsled gnojenja z umetnimi gnojili se je povečal pridelek za 1280 kg zrnja in 2140 kg slame, kar bi bilo vredno 243.40 K, ko bi se računalo 100 kg zrnja s 14 K in 100 kg slame s 3 K. Gnojila pa stanejo:

100 kg 40% kalijeve soli . . . 13 K

100 kg superfosfata . . . 12 K

100 kg čilskega solitra . . . 35 K

in stane potemtakem zgoraj imenovano gnojenje skupaj 144 K. Ker pa pride vsled gnojenja pridobljen večji pridelek na 243 K 40 v., se gnojenje ni samo splačalo, ampak je prineslo celo 39 K 40 v čistega dobička.

Mi toraj vidimo, kakšne pridelke prinese oves, ako se mu gnoji pravilno z umetnimi gnojili in bi bilo želeli, ko bi se to gnojenje vedno bolj in bolj udomačilo, posebno, ker cena ovsa vedno raste, stroški za umetna gnojila pa se splačajo potemtakem tudi pri manjših letinah.

Delo pri gnojenju je zelo priprosto. Pred setvijo se potrosi na 1 oral = 1 orala 150—200 kg 40% kalijeve soli, (na lažjih tleh se lahko vzame namesto te tudi 450—600 kg kajnita) 300—400 kg superfosfata (na lažjih tleh 400 do 500 kg Tomasove žlindre) in 150—200 kg čilskega solitra, in sicer to dvoje gnojil skupaj pomešanih. Po trosenju gnojil se dobro povlači, da pridejo gnojila v zemljo.

Ko se je to zgodilo, se potrosi 75—100 kg čilskega solitra. Potem se poseje oves. Hitro ko je dobil ta približno 5—6 listkov, se potrosi še enkrat jednaka množina čilskega solitra na 1 ha ko prej. To gnojenje se bo vedno dobro splačalo in mi bomo imeli boljše žetev, ko je bil to do sedaj slučaj.

Če se pa poseje med oves detelja, tedaj je treba vzeti za gnojenje: 175—250 kg 40% kali-

jeve soli, 450—550 kg Tomasove žlindre in poleg tega še zgoraj omenjeno množino čilskega solitra.

Ječmenu se lahko gnoji ravno tako kakor ovsu, jednako jari rži. Pri slednjem je pa treba le 100—130 kg čilskega solitra in sicer tudi v dveh deležih.

Kdor hoče krompirju gnojiti, naj vzame: 250—300 kg 40% kalijeve soli, 300—400 kg superfosfata in 100—200 kg čilskega solitra. Če se gnoji tudi s hlevskim gnojem, tedaj zadostuje od vsakega polovica.

Pesa (burgundska) potrebuje: 700—800 kg kajnita (ali 230—250 kg 40% kalijeve soli), 400—500 kg superfosfata in 250—300 kg čilskega solitra.

Gnojenje z umetnimi gnojili pa ima le tedaj uspeh, če se ta prav rabijo, le s samim superfosfatom ali s samo kalijevo soljo ali čilskim solitom hoteti uspehe imeti je napačno. Vsaka rastlina potrebuje vseh troje gnojil. M.

I. slov. društvo perotninarjev in rejcev vseh malih živali.

S prvim aprilom t. l. se je preselil g. Ant. Lehman iz Tržiča za stalno v Ljubljano, z njim seveda uredništvo strokovnega lista „Perotninar“, kateri prične sedaj izhajati v svojem tretjem letniku.

Razširjen delokrog g. Lehrmana. Kakega pomena za našo maloživinorejo, posebno perotninarstvo in kunčjo rejo je ta premestitev gosp. Lehrmana v naše slovensko osredje, bode gotovo znal ceniti vsak slovenski maloživinorejec, kateremu je na razvoju te prepotrebne panoge kmetijstva le količak ležeče, to pa tem bolje, ker je g. Lehrman nameščen v Ljubljani edino le v svrhu povzdige maloživinoreje, ter bode gotovo vedno in povsodi rad zastavil vse svoje moči, vse svoje strokovno znanje in praktične skušnje, da povzdigne to, pri nas tako zanemarjeno gospodarsko panogo. Glavna njegova naloga bode, organizirati malo živinorejo, v prvi vrsti umno perotninarstvo in kunčjorejo, prirejati na željo po vseh krajih naše obširne slovenske domovine poučna predavanja, ustanavljati potrebne perotninarske zadruge, jih združiti v glavnem združenem zavodu v Ljubljani ter tako pripomoči narodu tudi v tej velevažni panogi kmetijstva na podlagi samopomoči do narodno-gospodarskega vspeha. — Moč pa, da more g. Lehrman uresničiti svoje namene in izvršiti podano mu nalogo, leži v Vaših rokah, cenj. kmetovalci, gospodarji in gospodinje. Poprimite se z vso vnemo te dane Vam prilike, združite se, sklicujte shode, prirejte poučna predavanja, sploh delujte z vsemi močmi na to, da iztrgate svojemu narodnemu nasprotniku ogromni kapital, katerega je dosedaj vsled Vaše brezbriznosti brezizjemno vtikal v svoj nenasitljivi žep. „Z združenimi močmi“, to bodi tudi naše geslo, pod katerim razvijemo zastavo vseslovenske maloživinoreje, s katero hočemo doseči svoj cilj tudi mi ter si pridobiti to velevažno polje narodnega gospodarstva.

Opomba. Vse želje glede prirejevanja poučnih predavanj, ustanovitev perotninarskih ozir. maloživinorejskih zadrug, naročila na list „Perotninar“, vprašanja o maloživinoreji itd. določiljati so pod naslovom: Uredništvo „Perotninarja“ v Ljubljani, Janez Trdinove ulice št. 8., katero bode vedno po svoji moči točno in stvarno rešilo vse tozadevne zahteve in želje.

I. slovensko društvo perotninarjev in rejcev vseh malih domačih živali v Tržiču naznanja vsem svojim cenj. članom, da se je vsled sklepa obč. zbora z dne 26. jan. premestilo v Ljubljano, ter ima začasno svoj sedež v uredništvu „Perotninarja“, Janez Trdinove ulice št. 8., kamor so vpošiljati tudi vsi dopisi, nakazila, prijave k pristopu itd. Pri imenovanem občnem zboru bil je soglasno zopet g. Anton Lehman voljen predsednikom in g. F. Špendal, župnik v Tržiču, njega namestnikom. Nadalje so bili v odbor voljeni sledeči člani: kot tajnik g. Peter Miklavčič, c. kr. živinozdravnik v Ljubljani, g. Josip Rožič, c. kr. pismonoša v Tržiču, njega namestnikom; kot blabajnki g. dr. Gregor Žrjav, odv. konc. v Ljubljani; kot knjižničar gosp. Josip Jenko, uradnik „Zveze slov. zadrug“ v Ljubljani; g. Karol vitez pl. Strahl, c. kr. nadsodni svetnik v p. in graščak v Škofjiloki kot svetnik in gospoda Ivan Jezeršek nadučitelj v Križih pri Tržiču in Hugon Roblek, mag. pharm. v Tržiču kot preglednika. Vpoštevajoč dejstvo, da je bilo društvo perotninarjev ustanovljeno v Tržiču, sklenil je občni zbor ustanoviti v najkrajšem času v Tržiču podružnico, katera naj se imenuje I. podružnica I. slov. društva perotninarjev in rejcev vseh malih domačih živali v Ljubljani v Tržiču. Tozadevni ustanovni in obenem prvi občni zbor skliče se v kratkem ter se bode to pravočasno naznanilo po vseh slov. časopisih kakor tudi v društvenem glasilu „Perotninar“.

Uredništvo „Perotninarja“ v Tržiču naznanja vsem svojim cenj. naročnikom, da so se vsled preselitve v Ljubljano in s tem zvezanega ogromnega dela, zapoznele štev. 11. in 12. drugega letnika „Perotninar“, kakor tudi odgovori na razna došla vprašanja, kar se blagovoli oprostiti. Omenjeni številki izideta skupno okolo sredi aprila

t. l. ter se razpošljejo še iz Tržiča. Prva številka III. letnika bode izšla v pričetku maja in sicer iz Ljubljane, Janez Trdinove ulice št. 8.

Dopisi.

Iz Podsrede. Bože mili! pri nas vladajo razmere, kakršne morajo postati najponižnejšemu hlapcu neznosne. Ako bi mogli in hoteli vstati naši rajni predniki iz smrtnega spanja, izvestno bi nas zaradi naše pasje ponižnosti pognali vse nekam tja za Vransko pečino. Kaj bi porekel naš mili slovenski pevec Valentin Orožen, ko bi se mogel zopet povrniti k nam? In kaj šele naša dika, naš ponos Anton Aškerc, če bi prišel še enkrat obiskat kraje, kjer je prvič navil svoje pesniške strune? Bridkejše bi se zajokala nego Jeremija na jeruzalemskih razvalinah, spoznavši, kakšen „častivredni“ naslednik je danes na njunem mestu v Podsredi.

V mislih imamo tu našega pastirja gosp. M. Vaupotiča, moža, ki je že napravil v Podsredi toliko gorja, prepira in sovraštva, kakor še nobeden katoliški duhovnik v našem okraju ne. Smelo trdimo, da ni med nami človeka, najsibo prijatelj duhovnikov ali ne, ki bi že ne bil najmanj desetkrat godrnjal zaradi nečuvnosti, ki jih je uganjal ta mož v dobi svojega tukajšnjega pastirstva.

Najprej se je sprl zaradi nepotrjenega po- višanja plače župnijskemu cerkovniku s križkim občinskim odborom. Iz sovraštva in maščevanja do Križanov ni hotel tja (razun predplačila 1 K cerkovniku) ne na spoved, ne blagoslovljat velikonočnega mesa, ne v tamošnjo šolo poučevat, ne v tamošnjo cerkev opravljat službe božje. — Kar hkrati si je omislil in zahteval predplačane pogrebne stroške. Strankam, ki tej njegovi zahtevi niso ugodile, je pokop njihovih mrličev zabranil in udal se je le še na višje povelje. — Za pogrebe in poroke račun tako mastno, da si samo zaradi tega nihče ne želi smrti, in navdaja nas strah, da nam bodo morala naša dekleta samo zavoljo župnikove velike malhe vsako pepelnično sredo vlačiti plohe. Baš letos se je pokazalo, koliko je bilo oklicev in koliko porok.

Kmalu bode eno leto, odkar molče orgle; že se bojimo, da ni daleč čas, ko se bode naš bojeviti gospod navolil sedanjih „mladih“ pevk in njihovega jokanja na koru.

Kdo prešteje vse njegove pravde? Dan za dnevom so pritiskali na župnikovo kljuko, ces. kr. orožniki in sodnijski dostavitelji. Nič manj ko 19 svojih nepokornih ovac je hkrati ovadil kar naravnost državnemu pravdniku. (Kot ovaduh je podpisal ovadbo njegov brat.) Nihče ni bil varen pred bojevitostjo in vročerkrvnostjo našega dušnega pastirja. Že smo mislili, da je čez Podsredo razglašen „preki sud“. Sedaj se je mož v tem oziru nekoliko ugнал; eni pravijo, da mu je zmanjkalo denarja za pravdanje, drugi pa trde, da se je mož spametoval, ker izmed vseh ni dobil niti ene pravde.

V kozjanski dekaniji bo baje letos birma. Da bi naš pastir svoje ponižne ovce zopet malo posekiral, si je na mah nekega dne omislil in zapovedal otrokom v šoli, da imajo do prihodnje ure prinesiti lističe, na kojih bodo označeni njih starši, botri itd. Ponoči so morali ljudje hoditi prosit, moledovat in nadlegovat, da so deloma zadostili tej Vaupotičevi sekantnosti. Da bi pokazal svojo neomejeno oblast, je mož sam botre diktiral in odklanjal, Tako je tukajšnjega učitelja Potočnika in njegovo gospo odklonil na celi črti kot botra (oz. botro) z opombo, naj si ljudje poiščejo bolj krščanske botre, neke gospodične, ki so mu seveda bolj k srcu prirasle. Naše pasje ponižno ljudstvo se je seveda skoraj brezizjemno udalo tej Vaupotičevi perfidnosti in si poiskalo njemu ugajajoče botre, da lahko sedaj mož zmagonosno triumfuje.

Potemtakem ni čuda, da dela z nami kakor svinja z mehom, da nas celo upa po tujih cerkvah, kakor lani na Daljnih gorah, ogovarjati in obrekovati. Ni čuda, da si upa kakor sejmar nad nami s prižnice vpiti, kadar se ni vse po njegovi trmi izvršilo; seveda, kadar nas pa uči o Bogu, o Križanem itd., tedaj „mevža“, kakor da bi sam s seboj govoril, vsi se pritožujejo, da ga nič ne razumejo.

Stranke, ki imajo pri njem kaj opravka, odpravlja izključno na mostovžu ne daleč od stranišča. Kako vročo ljubezen ima mož do nas, kaže dejstvo, da nam še svojega blagoslova ne privošči. Kadar gre z Bogom, hodi dosledno nad trgov

„nad vrti“ ali skozi Podgradišče ob levem bregu Bistrice, sicer se pa pelja v najhujšem diru skozi trg. Še več bi se dalo pisati o tem „valpetu“, a za danes dovolj!

Gospod Vaupotič, le nadaljujte svoje ljubeznivo, bogo- in človekoljubno delo napram svojim župljanom, čas plačila pride in mora priti. Ali se še spominjate, kako je bilo isti čas, ko ste bili suspendirani?

Iz celjske okolice. (Nova okrajna cesta v Rožno dolino pri Celju.) Že nad deset let je, kar se je začelo govoriti o veliki potrebi okrajne ceste, katera bi vezala Vojnik s Šmartnom, in je bil takratni načelnik celjskega okr. zastopa g. dr. Sernec tudi zato; dal je dotični svet premeriti in inženir je izrekel, da se cesta lahko izpelja, in da se potrebno kamenje, katero sta dva kmeta čisto blizu te proge ponudila, lahko rabi.

Prišli so pa drugi časi, okr. zastop je bil razpuščen in njegove posle je prevzel vladni komisar, slaboznani Lehman, kateri se ni rad na kmete oziral, ki je celo okrajni zastop tako pokopal, da bo moral plačati 80.000 kron za celjski vodovod itd. Ker je ta gospod izprevidel, da se bo imenovana cesta morala deati, je prišel nekoč v Vojnik, da se v prvi vrsti pokloni nekaterim gospodom; od teh se je dal voziti po nekih bregovih, kjer se je pričujoči inženir izrazil, da je cesta tam deloma neizpeljiva, deloma bi se morala delati v velikih serpentinah (ovinkih), vsled česar bi bila veliko daljša in tudi dražja.

Sedaj sta torej predloženi dve prog: 'Prva nižja bi šla tam, kjer so bregovi najnižji in zložni. Prvi breg v Lešju ni niti za tretjino tako visok, kakor oni zgoraj na Konjskem, drugi breg pri Poholetovem hrastu je za polovico nižji nego oni pri Smodeju (ravno tu se je inženir izrazil da bi bilo cesto težko napraviti); tretji breg pa pri spodnji prog odpade, ker se poprej izrubi, medtem ko je Kuglerjev breg po inženirjevi izjavi nerabljev; predlagali so potem nekateri od one strani, naj bi šla cesta okoli brega mimo Pristovskega; to pa bi bila velika neumnost. Zakaj naj bi se delala čisto po robu fare, ter bi cela rožna dolina ne imela nič od tega, ker težko bi se iz doline v breg na cesto vozilo, medtem ko bi oni z bregov v dolino lahko prišli na njo.

Nadalje: Spodnja cesta bi šla iz Vojnika po lepem polju, in bi bila tudi od Arclina in Ljubčane pristopna, odkoder gre veliko opeke v Šmartin in so jo za stavbo nove šole morali skozi Celje, voziti, namesto 1 in pol ure 4 ure daleč; dalje bi šla skozi Lešje, kjer bi lahko iz Runtol, Konjskega, Dobrove in Lokrovca nanjo prišli, dalje skoz Bezovo, Loče, kjer bi prišli nanjo iz Slatne, Prešnika in Gorice, in bi se zvezala z ono, ki gre iz Celja na Šmartin, ter bi prišla pri Poharcu v Behovcih na Šmartinsko cesto, nekoliko pod cerkvijo; tam pa pridejo k njej lahko iz Velike Pirešice, Galicije; komur bi bila zgornja predaleč v stran, bi lahko, če je v Vojniku sejm, prignal po spodnji prog živino iz Zaloga, Kasaz itd. su sem.

Znamenje, da je spodnja proga res zelo potrebna, je to, da so se vsi posestniki, kateri imajo posestva ob tej prog, že pred leti zavezali, da dajo zemljo zastonj, kodar bo cesta šla, in so nekateri že les posekali, da bi dela ne oviral, ker jim je inženir med merjenjem rekel, da je cesta samo tam izpeljiva. Ta proga je toraj že zmerjena, zgornja pa ne, bila je le površno pogledana. Toliko v uvaževanje razni gospodi. O stvari se bomo pa še pomenili — drugje!

Več kmetov.

Od Sv. Petra na Medv. selu pri Rogaški slatini. Naj mi bode dovoljeno, nekoliko odgovoriti na zadnji dopis v „Štajercu“ iz našega ljubega prijaznega kraja.

Kar naše rojake učitelje, namreč Ivana Kunstiča v Celju in Tomaža v Konjicah zadeva, jima časti in slave ne bomo odrekli, ker hočemo biti poštene in pravični. Tudi mi smo oba že slišali v poletnem času v salonu na Slatini na glasovirju igrati, ter smo njuno spretnost občudovali; saj sta se tudi dolgo šolala in sta kmetske stariše veliko koštala in se še zdaj uči, da sta postala umetnika, ter da lahko zdaj mladino v tej stroki poučujeta. Tudi mi njih rajši poslušamo, kakor Slatinsko godbo.

A zdaj preidimo na drugo polje, kjer smo si s Štajercem navskriž. Štajerčev dopisnik namreč naznanja, da se bode pri prihodnji seji kaj. šol. sveta predlagalo, da se vpelje v našo trirazredno šolo nemščina.

Dragi moji rojaki, bodimo modri in ne dajmo se preslepiti in premotiti. Mi ne bomo po Nemškem kruha iskali. ko prihajajo k nam tudi nemški berači kruha prosit. Iz Nemčije in iz Amerike nam pošiljajo naše rojake Slovence in Hrvate domu nazaj, ker je tam že dosti ljudi, ki nimajo nič dela. Tukaj doma potrebujemo samo naš lepo-doneči materni jezik. Nas redi in živi le kmetijstvo, in tega naj se držijo tudi naši otroci.

V gospodarskem in kmetijskem oziru se le ravnajmo po nasvetih našega rojaka, učitelja Iv. Kunstiča v Celju, ki nas v počitnicah obiskuje in podučuje tako-le:

Imejte hišo znotraj in zunaj snažno, vsako poškodbo hitro popravite. Živina mora imeti lepo nastlano in ne sme nikakor biti v gnoju. Živino je krmiti vsak dan točno. Gnoj in gnojnica bodi v senci, obzidana in pokrita. Gnoj za njive izvožen mora biti hitro, še v tistem dnevu raztrošen in podoran. Orati se mora prav globoko. Kmet naj se peča s sadjerejo, a naj se skrbno ogiblje dolgov, sicer izgubi veselje do gospodarstva. Vsak kmet naj bo naročen na eden časnik.

To so glavne poteze pouka našega rojaka Ivana Kunstiča. Ravnajmo se po njih, pa bomo zadovoljno živeli. Kmečki stan redi cesarje in kralje, ministre in vso gosposko. **Kmet.**

Iz Slov. Bistrice. Splošno se povdarja dandanes ljudska izobrazba, ko nam preti tako strasten boj od nemške in klerikalne strani. Le tedaj nam bo mogoče se braniti z uspehom proti sovražnikom Slovenstva, ko bo naše ljudstvo imelo dovolj izobrazbe, ko bo lahko samo sodilo, kaj je njemu v korist, ko bo spoznalo, od katere strani mu preti najhujša nevarnost. Naša slovenska javnost je to spoznala in je na razne načine skušala dvigniti izobrazbo ljudstva. Čitalnice so prepustile svoje velike in zaprašene knjižnice vrlim narodnjakom, ki so jih izpremenili v javne ljudske knjižnice, katerih se naše ukaželjno ljudstvo prav vrolo poslužuje, kakor n. pr. knjižnic v Celju ali Ormožu, kjer ste se čitalnici kot prvi pri nas na Štajerskem razširili v javno ljudsko knjižnico. Žal, da je še mnogo krajev oz. mest pri nas, ki imajo sicer prav lepo razvite čitalnice, ki pa ne služijo dandanes več svojemu namenu, namreč ljudski izobrazbi, po kateri isto tako hrepeni. Tudi naša slovenjebistriška čitalnica v tem oziru ne stoji na višini časa.

Upamo ter apelujemo na narodni ponos naših tukajšnjih gg. učiteljev in drugih vrlih narodnjakov, da se bodo potegovali za spremembo čitalnišne knjižnice v javno ljudsko knjižnico, kar bo le njim v čast in ljudstvo bo gledalo nanje s popolnoma drugačnega stališča.

Odpirajmo ljudstvu pot do omike in blagostanja!

Hrastnik. Že večkrat so se slišale pritožbe zoper nekega tukajšnjega poduradnika, kako pristransko postopa pri deljenju takozvanih „numar“. Nekateri trde, da dobi le tisti dobro „numero“, oziroma da le tisti dobro zasluži, kateri omenjenega uradnika (kateri je, mimogrede povedano, strasten pristaš Leillerjeve klike!) v kaki gostilni do dobrega napoji. Sicer ni lepo, da na tak način kak poduradnik sebi podrejene delavce izkorišča, a kaj se on meni za to. Sploh pa je mnogokrat njegovo obnašanje tako, da ne dela časti svojim kolegom, in že večkrat se je zgodilo, da so ga morali navadni delavci poučiti, kako se ima vesti poduradnik. Mož se dela sicer mirnega, naskrivaj pa udriha s svojo grozovito nemščino po vsem, kar je narodnega in naprednega. Glavno pa je, da gre v svojo jako odgovorno službo mnogokrat tako „skrivnostno sladko“ ginjen, da je čudež, da se še ni njemu ali komu drugemu kdaj prigodila kakšna nesreča. Tu, gospod ravnatelj Leiller, je hvaležno polje za vas, tu napravite red ter pustite stvari, katere vas nič ne brigajo. Pojdite pod zemljo ter tam napravite nekoliko redu, da se ne bodo godile stvari, nevarne vam podrejenim delavcem. Vprašajte n. pr. vaše delavce, kako oni sodijo o tem vašem poduradniku. Pustite, gospod ravnatelj, politiko in naša društva, ne vtikajte nosu v naš konsum, temveč rajši v vaše jame. Ubogajte in videli bode, da nasledki ne bodo izostali.

Žerovinci pri Ivanjkovcih. Pred kratkim je „Slov. Gosp.“ našo občino kot najbolj srečno narisal, ker imamo tako vrlega župana g. Vraza. No mi te sreče posebno ne občutimo. V odbor si je spravil večino mož, ki si ne upajo nikdar „ne“ reči, ampak vedno prikimajo. Gosp. županu pa je prva skrb, da dosežejo razne časti. Zelo zanimivo bi bilo, če bi nam 3 naši odborniki

natanko razjasnili, česa so hodili za svojega gozupana k okrajnemu glavarju v Ptuj prosit!

Pa pustimo te zadeve. Gospod Vraz je bil prej vrl slovenski narodnjak, odkar je pa postal strasten klerikalec, je narodnjaštvo med staro šaro pognal. V dokaz naslednje: Ob meji Miha-lovske in Žerovinske občine tik okrajne ceste je bila prej lepa samoslovenska občinska tabla. Nekega lepega dne je zginila in se nadomestila z dvojezično in sicer nemško-slovensko. Župan Vraz se sicer izgovarja, da je to tablo darovala neka tukajšnja nemška posestnica, ki stanuje v Gradcu.

Ta izgovor pa je ničev in smešen. Naj le poskusi g. Vraz mestu Ormož n. pr. kak občinski slovensko-nemški napis darovati in videl bo, kak uspeh bo imel. Ta mestna občina je raje podpora 200 K za napravo neke poti odklonila, kakor bi se zavezala, nemško-slovenske napise ob tej poti postaviti.

Naš župan pa si da raje pečat narodne mlačnosti vtisniti, nego bi tako sramotilno darilo odklonil.

Upajmo, da se to izboljša.

Razne novosti.

Duhovnik — neodrešenec. V Arsu na Juž. Tirolskem je župnik Mausny govoril na prižnici proti cesarjevemu jubileju ter poniževal vladarja. Obsojen je v 14dnevno ječo.

200 papeških krojačic in modistk dela obleke in našive za Pija X., ki mora nositi le bele in rdeše oprave ter ima njegovo pohištvo opreme iz najfinejših čipk. Baje se porabi za obleke, plašče, čepice, šolne, nakite, čipke franše in dr. v Vatikanu vsako leto okoli četrte milijona kron.

Pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu pri Lučanah so dobili dne 16. t. m. poštni nabiralnik, ki bo imel šestdnevno zvezo s pošto v Lučanah.

V peščen jami ponesrečil je hlapec posestnika Franca Čeha v Bišu pri Sv. Bolfenku v Sl. Gor., 17 letni Janez Merc. Čeh je poslal hlapca po pesek. Ker Merca dolgo ni bilo nazaj, ga je šel Čeh iskat in ga je našel v jami pod veliko pločo kot mrliča. Merc je neprevidno podkopaval pločo in se ni mogel rešiti.

Pivovarnarji so se zavzeli za znižanje davka na pivo.

Velik požar je uničil predmestje Bostona, Chelseo. Zgorelo je nad 500 poslopij, med njimi 13 cerkev, 6 bank, vse šole in bolnišnica. Škode je do 10 milijonov dolarjev. Pet oseb je zgorelo, nad 400 je ranjenih, a pogrešajo še kakih 100 oseb.

Velik potres je bil dne 27. marca v državi Guerero v južnem Mehikanskem v Ameriki. Mesto Chilapa, ki je štel 15.000 duš, je popolnoma razdjano in je pogorelo. Dozdaj se še ni natanko dognalo, koliko ljudi je našlo smrt.

Književnost.

Znanstvena knjižnica. Prospekti in naročilni listki na to zbirko, ki bode izhajala v mesečnih 4—5 pol obsegajočih zvezkih v področju „Omladine“ in prinašala predvsem prevode najznamenitejših znanstvenih del, so razposlani. V slučaju, da si hoče naročiti kdo to vsestranske podpore vredno zbirko in še ni prejel prospekta, naj ga blagovoli zahtevati pri upravnistvu „Omladine“ v Ljubljani, Breg 12, in se obenem prigrasiti za naročnika. Kot prvi prevod bode izšlo, kakor smo že poročali, znamenito delo češkega vseuč. prof. Fr. Drtine: Razvoj mišljenja evropskega ljudstva. Ker izide prvi zvezek še pred koncem tega meseca, prosimo one, ki hočejo, da jih smatramo za naročnike, da se priglase prav kmalu. Denar t. j. 420 K skupaj za cel prevod Drtinove knjige, ali pa 72 vinarjev za posamezne zvezke naj se blagovoli poslati po čeku, ki bo priložen 1. zvezku. Onim naročnikom, ki bodo plačevali naročnino sproti, bomo prilagali čeke, samo treba je pozneje pošiljati denar vedno naprej, sicer se bode poslal tretji neplačani zvezek po povzetju. Opozorjamo obenem, da bomo ceno knjigi takoj, ko bode izšla, povišali.

Uredništvo „Znanstvene knjižnice“.

Društvene vesti.

Družbi sv. Cirila in Metoda po 20 v od hl na Kranjsko prodanega piva bode dajala začenši s 1. aprilom t. l. češka akcijska pivovarna v Budjevicah. Večji konsum tega piva, večja korist naši družbi, našemu narodu.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala na rodna tverda Česnik in Miklavc v Ljubljani za inserat na računskih listkih znesek 100 K.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. Perdan v Ljubljani prispevek od družbenih vžigalic za 1. četrtletje 1908 znesek 1500 K.

Velikonočnih razglednic „Družbe sv. Cirila in Metoda“ se je prodalo do sedaj okoli 15000, a na razpolago jih je približno še toliko. Pač žalostno spričevalo bi si dali Slovenci, ako bi pokazali le toliko zanimanja za naše edino obmejno obrambno društvo, da se niti 30.000 razglednic temu v korist ne more razpečati. Prosi se toraj slovensko občinstvo, da sega malo bolj pridno po njih, pred vsem pa se opozarja nanje družbine podružnice.

Kje so, kaj delajo nabiralniki družbe sv. Cirila in Metoda iz leta 1898? — Prosimo vse one rodoljube, ki so omenjeno leto prejeli nabiralnike, da blagovolijo družbi poročati, kje se taisti nahajajo. Morda leže kje polni prahu razmetani med staro šaro. Usmilite se jih, osnažite jih in poskrbite jim namenjeno delo. Zanesljivo pa pričakujemo, da nas obvestite vsi, katerim so se pred desetimi leti za, upali, o teh nabiralnikih.

Vodstvena seja družbe sv. Cirila in Metoda 189. je bila 14. marca t. l. Zahvalno se je vzele na znanje, da je volila Jera Kovačič družbi 50 K in župnik Sovič 100 K ter sedmi del zapuščine. Zastopu mestne občine ljubljanske se je uže izrekla vodstvena zahvala za podporo 1500 kron. Družba bi otvorila slovensko šolo na Korškem, ako bi se dosegel reverz za uporabo poslopja, ki je šoli namenjen, a je cerkvena last. Dovolji se nagrada nekemu obmejnemu učitelju, podpora in brezobrestno posojilo šoli, ako ostane učni jezik slovenski. Josip Peitler se je imenoval učiteljem-voditeljem šoli na Muti. — Družbi prihajajo razne prošnje za ustanovitev otroških vrtcev in ljudskih šol, stavijo se tudi ponudbe za nakup zemljišč, kjer naj se zidajo nove šole. Nekaj teh prošenj in ponudb je moralo vodstvo odkloniti z ozirom na družbino blagajno, načelno pa je sklenilo ustanoviti otroški vrtec in ljudsko šolo prav kmalu v nekem obmejnem kraju, kar je neobhodno potrebno. Šolske knjižnice v obmejnih pokrajinah ne razpolagajo s slovenskimi mladinskimi knjigami. Sklene se: ustanovi se oddelke za mladinsko knjižnico, temu se dovoli gotova vsota za nabavo zabavnih in poučnih knjig šolskim knjižnicam, nakupi se Žirovnikovih narodnih pesmi, v slovenskih listih pa se razglasi da družba vsprejema v ta namen knjižice v dar od tistih, ki jih imajo na razpolago. Ponudbe dunajske tvrde Adolfa Jacobija radi tji odstotnega prispevka od čiste dobička pri prodaji svalčičnih papirčkov in ovitkov se sprejema. Odobri se šest novih pokroviteljic: 1 ženske podružnice v Velikih Laščah, zastopnica gđc. Kristina Grebenec, po dve ženski podružnici na šenklaško-frančiškanski in šentjakobsko-trnovski, 1 ženski šentpeterski podružnici v Ljubljani v spomin umrli prvomestnici Mariji Trčkovi. Vzame se na znanje, da je poslal g. A. Kutin iz Tolmina 100 K na račun pokroviteljine rokodelskega bralnega društva. Ko vpošlje še drugih 100 K, ustanovljeno je i to pokroviteljstvo. Navodila za otroške vrtce se dajo natisniti. Odboru I. slov. umetniške razstave, ki je podaril družbi pet znamenitih zlik, se izreče vodstvena zahvala, te slike so na prodaj. Volila in pokroviteljine bode nalagala družba v bodoče za temeljno glavnicu.

VI. seja šolskega odseka V. ožjega odbora vodstva družbe sv. Cirila in Metoda sta se vršili 30. marca. Pogoji nekega učitelja so nesprijemljivi, družba torej ne more nanj reflektirati. Vodstvo stopi v zvezo z nekim trgovcem glede razprodaje slovenske kisle vode, ki bo donášala družbi gmočnih prispevkov. Na interpelacijo, zakaj se še ni oskrbelo naročenih nabiralnikov, se je dalo pojasnilo, da so to zakrivilo tovarne, vsekako pa dobimo nabiralnike prav kmalu in ustrežemo naročilom nemudoma. Tudi na Kranjskem imamo „obmejne kraje“, kjer prestavlja „Schulverein“ in „Südmark“ mejnike na našo slovensko zemljo. To se mora opazovati in zabraniti vsak poskus prodiranja.

Za Božidar Flegerič-ev spomenik so darovali sledeči gg.: Fr. Ks. Meško na Zili 2 K, dr. Juro Hrašovec v Celju 5 K, Hribar Ivan v Ljubljani 10 K, Zadravec Peter pri Sv. Lenartu 2 K, Bežan Matej v Marnbergu 3 K, Skuhala Peter v Ljutomeru 4 K, dr. Omulec Iv. v Ormožu 3 K, Kunce Iv., Sv. Jurij na Ščavnici 3 K, Golobč Iv. v Ljutomeru 1 K, Jož. Lončarič v Trbovljah 5 K, Davorin Meško pri Kapeli 5 K. Iz Središča: Kočevar Iv. 10 K, Sinko Jož. 5 K, dr. Špešič Jož. 10 K, Zadravec Jakob štev. 39 20 K, Bogša Jurij 2 K, Robič Maks 5 K, Kosi Anton 5 K, Najžer Iv. 1 K, Unger Pavl 2 K, Bogša Srečko 2 K, Šinko Matej 2 K, Nat. Friedrich 1 K, Serajnik Fr. 1 K, Kozelj Fr. 1 K, Cajnkar Jak. 1 K, Horvat Fr. 1 K, Žnidarič Fr. 1 K, Klemenčič Jak. 2 K, Škorjanec Jak. 2 K in Kolarič Ivan 2 K. Vsem blagim dobrotnikom prirčai: Bog plati. Za nadaljne prispevke od prijateljev in znancev pokojnika vljudno prosimo.

Adolf Bursik

čevljar v Celju, Gledališka ulica št. 9

izdeluje vse različne vrste
obutal v modernih fazonah
in po solidnih cenah.

5 52-15

Gostilna v Petrovčah

katera se nahaja v bližini kolodvora, se prodaja za 25.000 K. Posestvo obstoji iz enonadstropnega poslopja z acetyleno razsvetljavo in tobakarno, hleva, vrta in sadonosnika. — Vprašanja se naj pošljejo **Juriju Jelovškemu v Petrovčah.**

Trgovski sotrudnik

dobro vaje špecerijske in mešane stroke, ter obeh nemškega in slovenskega jezika, želi premeniti službo. Nastop lahko s prvim majem. Naslov pove upravništvo „Narodnega Lista“.

106 1

Dobro vpeljana gostilna

hiša s hlevom, vrtom in njivo, ob planinski cesti v občini Kalobje, eno uro oddaljena od železnice v Št. Jurju se bo

dne 29. aprila t. l., ob 10. uri predp.

pri c. kr. okrajni sodnji št. 7 v Celju po dražbi prodala. Cenjena je na 3042 K.

102 1

Slovenci

zahtevajte v
vsaki gostilni
le najboljšo

Slatino kislo vodo

ki se prodaja v korist družbe sv. Cirila in Metoda. — Zalagatelj:

JAKOB VREČKO, Slovenjgradec.

Kovačnico

z velikim kladivom, brusom, mehom, na dva ognja, vse na vodno moč, na jako dobrem prometnem brez konkurenčnem prostoru, da pod ugodnimi pogoji za več let v najem. — Nastop 1. junija 1908.

Zreče pri Konjicah.

3—2

Hinko Dobnik.

818-15

Ljutomerčana

zajamčeno pristno vino le iz ormoškega okraja raznih letnikov ima
veliko množino
po nizkih cenah **na prodaj**

Kletarsko društvo v Ormoži.

Spreten SODAR

se išče za **Vojnik pri Celju**. Hišo z vrtom dobi v najem ali pa se mu pod ugodnimi pogoji prodaja. V tej hiši se vrši **sodarska obrt** že blizu sto let ter je brez konkurence. Pripravna pa je hiša tudi za kako drugo obrt.

89 3—2

Naprodaj je tudi lepa blizu 5 metrov dolga

steklena stena

z avtomatično se zapirajočimi vratmi in mramornato plačilno mizo s šaltermem.

Več pove Posojilnica v Vojniku.

2 kovaška in 1 kleparskega pomočnika

sprejme takoj

Ivan Puncar, v Hrastniku.

3—2

Važno!

Vsem cenjenim odjemalcem vljudno naznanjam, da se začne prezidavanje moje trgovine v torek po Velikonočnih praznikih in bode, dokler se bode ravno pri vratih vršilo eden ali dva dneva vhod v trgovino skozi večna vrata in prosim blagohotno naznanje vzeti. Ker se pa bode zaradi nujnosti zelo hitro delalo, bode cela stavba v dobrem tednu gotova in ker pride potem tudi veliko novega blaga, prošim slav. občinstvo, da z nakupi potrpi, dokler bode vse na novo urejeno, nakar se bode vsakemu nekaj posebnega nudilo. Za mnogobrojen obisk se priporočam z odličnim spoštovanjem

R. Stermecki v Celju

trgovec z manufakturnim in modnim blagom na debelo in drobno.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem dušo morečo vest, da je naša iskrenoljubljena soproga, oziroma mama, stara mama, tašča gospa

Marija Tušak roj. Borko, trgovka in posestnica

po dolgi in mučni bolezni, previdena s svetotajstvi za umirajoče, danes, dne 12. aprila ob pol 5. uri popoldne, v 59. letu, mirno zaspala v Gospodu.

Blag ji spomin!

Žalujoči ostali.

Sv. Anton v Slov. gor., 12. aprila 1908.

Edino pristen je le Thierryjev balzam z zeleno nuno

kot varstveno znamko. Najmanjša pošiljatva 12/2 ali 6/1 ali 1 patent potovalno družinsko steklenico K 5. Skladanje prosto.

Thierryjevo centifolij-mazilo. Najmanjša pošiljatva 2 dozi K 3'60. Sklad. prosto.

Povsod priznana kot najboljša domača sredstva zoper želodčne bolečine, zgago (gorečico), krče, kašelj, zasliženje, vnetja, poškodbe, rane itd. Naslovite naročilo ali denarno pošiljatev na **A. THIERRY, lekarna k angelju varuhu v Pregradi pri Rogatu.** Zaloge skoro v vseh lekarnah.

107 33—1

RAZGLAS.

Trgovci Savinske doline, in sicer: iz Braslovč, Letuša, Griž, Gomilske, Petrovč, Polzele, Prekop, Rečičkevasi ob Paki, Sv. Pavla pri Preboldu, Sv. Petra v Sav. dol., Sv. Jurja ob Taboru, Vranske in Žalca so se čutili primorane odpraviti novoletna in velikonočna darila, kar tem potom slavnemu občinstvu naznanjajo.

104 2-1

Naznanilo.

Želim približno v Št. Peterski ali v Št. Pavelski fari
v Savinski dolini dobiti primerno

stanovanje za 4 osebe

z mesečno ali polletno pogodbo. Naseliti se želim koncem
meseca maja ali junija. Kdor ima tako stanovanje pripravno,
naj naznani natančno, kje da je, uredništvu „Narodnega
Lista“ pod številko „747“ ali pa pod „M. W.“

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi
potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in
igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni,
dokumentni, ministrski, ovitni in
barvani papir.

svinčniki peresa peresniki radirke
kamenčki tablice gobice črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih črtane
z eno ali dvema kolo-
nama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade krajne šolske svete, učitelj-
stvo, župnijske urade, okrajne zastope, užitnin-
ske zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike,
notarje in privatnike.

Časna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnat vreče vseh velikosti po origi-
nalnih tovarniških cenah

Štambilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken)
za urade in privatnike izvršujejo
se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s svetlicami
od najpreprostejše do najfinejše.

Albumi za slike, dopisnice in
poezije.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine
so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo
izjemne cene.

Priznano dobro blago.
Solidna in točna postrežba.

Darujte za „Narodni sklad!“

Restavracija „Skalna klet“ pri Celju

~ Popolnoma prenovljeno ~

kegljišče v „Skalni kleti“

je otvorjeno. — Točijo se
pristna bizeljska in druga
domača vina ter vedno sveže
„Delniško“ marčno pivo. —
Mrzla in gorka jedila vedno
na razpolago.

GOSPE!

Štedenje časa in perila pomenja pri-
hranjenje denarja, in to zamorete
doseči, ako si naročite

perilni stroj

pri

tvrdki „MERKUR“, P. Majdič, Celje.

Pojasnila in ceniki zastoj. Stroji so v Celju v
več hišah v popolno zadovoljnost v rabi. 218 1

Šivalni stroji zanesljivo najboljše vrste po
najnižjih cenah.

Važno za vinorejce!

Proti peronospori in plesnivcu na
trsu je najboljšo preizkušeno sredstvo

Pauer-jev patentirani lug

kateremu se primeša polovico bakrane galice. S tem škropljene trte se razlikujejo od drugih v tem
da jako dobro obrodijo ter ostanejo vedno zdrave in lepe.

Pauer-jev patentirani lug zabranjuje tudi gnjilobo (Oidium) grozdja, kar se je v
večih vinogradih z izvrstnim uspehom dokazalo.

Škropljenje s Pauer-jevim pat. lugom pride izdatno boljše in ceneje,
kakor z dosedaj rabljeno samo galico. Vzame se za prvo škropljenje 1 kg luga, 1 kg galice, za
drugo škropljenje 1 1/2 kg luga, 1 1/2 kg galice na polovnjak vode.

Pauer-jev patentiran lug se posebej v topli vodi raztopi, nato se primeša raz-
topljeni galici. — Dobiva se v vseh specerijskih in kolonijalnih trgovinah. 103 1

ZADRUGA „LASTNI DOM“ V CELJU

se je preselila s svojo pisarno v lastne prostore

Celje •• Rotovška ulica števil. 12, I. nadstropje •• Celje

Uradije vsako sredo in soboto predpoldne. Pojasnila
se dobijo vsak dan pri tajniku v pisarni ali pa pri udih načelstva.
Zadruga „Lastni dom“ je kreditni zavod in sprejema od
vsakogar hranilne vloge, katere obrestuje stalno po

5%

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje zadruga
sama, ne da bi ga vlagateljem odtegovala. Zadruga dovoljuje v
prvi vrsti stavbeni kredit ter predume na knjižne terjatve,
račune itd. do gotove visokosti in po dogovoru. — Vlagateljem so
na razpolaganje hranilni nabiralniki (pušice), ki so
najpripravnejše sredstvo za varčevanje. Izmed slovenskih zavodov
ima le zadruga „Lastni dom“ vpeljane te hranilne nabiralnike.

73 16-6